

အိန်ဒိုနီးရှားကိုယ်ပိုင်အလံအဖွဲ့
တော်ရုံးတော်ကျား
(ထိန်အုန်ဖိန်)

မိုးပင်အလံစိန်စု
၂၀၁၆-၂၀၁၇

လံာ်ခိၣ်တီၤလၢတၢ်ကကွၢ်ယုအီၤ

တၢ်ကတီၤလၢညါ	၃
တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအတၢ်ဖံးတၢ်မၤ	၃
တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအတၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိတဖၣ်	၃
တၢ်တဲၤဖျါထီၣ်ဘီၣ်သိၣ်ကွီၤပျၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအခီပညီ	၃
တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအကွၢ်အဂီၢ်လၢအဘၣ်ထွဲလိာ်အသးသ့ၣ်တဖၣ်	၃

တၢ်သိၣ်တၢ်သီသနူထီၤရီၤသ့ၣ်တဖၣ်

တၢ်ဆဲးလီၤမံၤ	၄
ပှၤမၤတၢ်ဖိ	၄
တၢ်မၤတရီၤတပါဖိသၣ်ဒီးတၢ်ဟံၤလီၤတဲာ်ဖိသၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီသနူ	၄
တၢ်ထၢမံၤသၣ်စရီၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီသနူ	၄
တၢ်အပှၤ	၄
နၢ်ရဲၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်	၅
သီလ့ၣ်တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤ	၅
တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ	၅
တၢ်ကဲထီၣ်သတူၢ်ကလၢ,တၢ်ဆူးတၢ်ဆါ,ကသံၣ်ကသီ,တၢ်လၢတဖိးဒီးသ့ၣ်ထံ,ဒီး ဂ့ၢ်ဂီၢ်တၢ်ဂ့ၢ်အဂ့ၢ်အဂၤတဖၣ်.....	၅
ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူပှၤလၢပကဘၣ်ဆဲးကျိးအီၤ.....	၆
တၢ်ကွဲးလီၤမံၤ,တၢ်ထၢမံၤသၣ်စရီၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီသနူလၢ ပှတီၤဖိသၣ် တုၤ ယဲာ်တီၤ	၆
တၢ်ဟံၤသ့ၣ်ဟံၤသး,တၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢ.....	၆
တၢ်ဟံၤပတုၣ်ကွၢ်တၢ်လၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပှၤ	၇
တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဖဲထံၣ်အ့ၣ်ဖံၣ်တၢ်မၤလိတအိၣ်အဆၢကတီၢ်	၇
တၢ်အိၣ်တံၤသး	၇
တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါအတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ	၈
တၢ်ဖံးတၢ်မၤမူဒါ	၈
ပှၤမုၢ်သးမၤကလီၢ်တၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်	၈
တၢ်ဆဲးကျိး ထံၣ်အ့ၣ်ဖံၣ်	၈
တီၤဖိသၣ်တုၤဆံခံတီၤကွီၤခိၣ်တဖၣ်	၉
တၢ်ဂ့ၢ်ဖိၣ်ထွဲ “က” (တၢ်ဆဲးလီၤမံၤသၣ်အလံာ်)	၁၀
တၢ်ဂ့ၢ်ဖိၣ်ထွဲ “ခ” (တၢ်ကဲထီၣ်ဒီးပှၤကွီၤဖိသတူၢ်ကလၢအလံာ်)	၁၂
တၢ်ဂ့ၢ်ဖိၣ်ထွဲ “ဂ” (တၢ်ဟံၤသ့ၣ်ဟံၤသးကဲထီၣ်သတူၢ်ကလၢအလံာ်)	၁၃

တၢ်ကတိၤလၢညါ-

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢလံာ်စိာ်စုတဘျီအံၤအပူၤမ့ၢ်ဝဲဒ်သးကမၤစၢၤကွၢ်ဖိမိာ်ပာ်ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ်လၢအဆးလီၤအဖိအမံၤလၢဘိၣ်သိၣ်ကျိၤပျါဝံၤအလီၢ်ခံတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ(ထံၣ်အ့ၣ်ဖံၣ်)တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢအမံၤတအိၣ်ကွဲးလီၤအသးလၢလံာ်တဘျီအံၤအပူၤန့ၣ်,ဝံသးစူၤဆဲးကျိးဘၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤန့ၣ်တၢ်တက့ၢ်.

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအတၢ်ဖံးတၢ်မၤ

ကတၢ်ကတိၤန့ၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ဒီးမၤအါထီၣ်ကံာ်စိာ်,တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်ဒီးတၢ်ရူလိာ်မုာ်လိာ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ပူၤတၢ်ဖျးဒီးဒီးသဒၢစၢၤခိၣ်ဃၢၤဝဲတရံးဖဲကွၢ်ပျါဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအတၢ်မုာ်လၢကွၢ်စိတဖၣ်-

- ၁) ပုၤကွၢ်ဖိတဖၣ်ကမၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ဒီးမၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အတၢ်ဖးလံာ်ဖးလဲၤ,တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒွဲးဒီးလံာ်ဖဲအ့ၣ်အတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပာ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒ်သးအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ကလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၂) ပုၤကွၢ်ဖိတဖၣ်ကမၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်နီၣ်ခိတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အလုအလၢခိဖျိဂဲၤလီၢ်ကွဲးတၢ်ဂဲၤလီၢ်ကွဲးတဖၣ်ဒီးနီၣ်ခိတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ၃) ပုၤကွၢ်ဖိတဖၣ်ကကွီးလိအသးဒ်သးကအိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့လၢအဂ့ၢ်ဒီးကအိၣ်တၢ်အိၣ်လၢအန့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ၄) ပုၤကွၢ်ဖိတဖၣ်ကဒိၣ်ထီၣ်အိၣ်ဒီးလုလၢ,တၢ်ရူလိာ်မုာ်လိာ်ဒီးတၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးလၢအဂ့ၢ်ခိဖျိကသ့ရူလိာ်အသးဒီးပုၤနီၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်ပုၤနီၣ်ခိၣ်ဆံးမ့ၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၅) ပုၤကွၢ်တဖၣ်ကဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အါထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အကံာ်အစိခိဖျိန့ၣ်လၢကူၣ်သ့,တၢ်ဒုတၢ်အုၤဒီးပုၤတဝၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်တဖျါထီၣ်ဘိၣ်သိၣ်ကျိၤပျါဝံၤအလီၢ်ခံတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအခိပညီ

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအက့ၢ်အဂီၢ်လၢအဘၣ်ထွဲလိာ်အသးသ့ၣ်တဖၣ်-

- ၁) တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ဒီးတၢ်မၤအါထီၣ်ကံာ်စိာ်တဖၣ်,
 - ဖိသ့ၣ်အတၢ်သ့လံာ်ဇိၤလဲၤဒီးဖိသ့ၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒွဲးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ(တၢ်မၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်တၢ်ဖံးလိမၤဒီးလီၢ်ခါၣ်သး)
 - တၢ်မၤဒိၣ်ထီၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အချၢၣ်ကဘၣ်တၢ်မၤအီၤဖဲဟူရဲၣ်တီၤခါၣ်သးကွၢ်,ဖဲတၢ်မၤလိအဆၢကတီၢ်,ဖဲတၢ်မ့ၢ်ယုထီၣ်အီၤအခါန့ၣ်လီၤ.
 - မၤလိတၢ်အဆၢကတီၢ်(ကဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢဖိသ့ၣ်အတီၤပတီၢ်)
 - ၉တီၤ-၁၂တီၤတၢ်မၤလိအတီၤလီၤဆိလိာ်သးန့ၣ်လီၤ.တီၤထီၣ်ကွၢ်တၢ်မၤလိကဝံၤဖဲဟါ၄-၂၀န့ၣ်ရံၣ်ကိးနံၤဒဲးန့ၣ်လီၤ.
- ၂) တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ
 - ၁. တၢ်အိၣ်ကျဲၤသးလၢအန့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါ
 - ၂. တၢ်ဂဲၤလီၢ်ကွဲးအကျိၤအကျဲၤဒီးတၢ်ဂဲၤလီၢ်ကွဲးသဘျီသ့ၣ်တဖၣ်
- ၃) ပုၤတဝၢတၢ်မၤသကိးတၢ်
- ၄) တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢတၢ်ဖံးသကိးမၤသကိးအပူၤလၢအလီၢ်ဆိလိာ်အသးတဖၣ်

တၢ်သိၣ်တၢ်သီသနူထီၣ်ရီၤသ့ၣ်တဖၣ်

တၢ်ဆဲးလီၤမံၤ

တၢ်ဆဲးလီၤမံၤသ့ၣ်စရီၤအလံာ်တၢ်ကဘၣ်မၤပုၤလီၤအိၣ်ခဲၣ်လၢကွၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ကိးဖျၢၣ်ဒဲးအပူၤဒီးတၢ်သိၣ်လိ န့ၣ်လိတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤတၢ်လီၤလၢအအိၣ်လၢဟူၣ်ရီၣ်အၣ်ရဲၣ်န့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.တၢ်ထၢမံၤသ့ၣ်စရီၤအလံာ်တဖၣ်တၢ်က ဘၣ်မၤပုၤလီၤဒီးဆုၤထီၣ်ကဒါက့ၤအိၣ်တချုးလၢပုၤကွၢ်ဖိန့ၣ်လီၤဒီးဆုၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲအံၤအပူၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ထၢမံၤ သ့ၣ်စရီၤအလံာ်ကတဖၣ်မိၢ်ပၢ်ကဘၣ်မၤပုၤလီၤအိၣ်ဒီးကွဲးစဲလီၤအမံၤဒ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတန့ၣ်ဘၣ်တန့ၣ်အိၣ်ခဲၣ်ဒ်အသိး န့ၣ်လီၤ.တၢ်ထၢမံၤသ့ၣ်စရီၤတၢ်ကွဲးနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်တၢ်မၤသီထီၣ်က့ၤ အိၣ်ဖဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်ဆိတလဲအခါဒ် အမ့ၢ်လိတဲစီနီၣ်ဂံၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ,အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲၤမ့ၢ်ဂ့ၤ,ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူတၢ်ဆဲးကျိးမ့ၢ်ဂ့ၤမ့ၢ်ဖဲလံာ်တၢ်ရဲၣ် လီၤဆိတလဲအခါန့ၣ်လီၤ. မိၢ်ပၢ်ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်လၢအဆဲးလီၤန့ၣ်အဖိအမံၤတဖၣ်ကွၢ်ဆိကမိၣ်တူၢ်လိာ်ဝဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီသနူဒီးတၢ်ဘျၢသဲးစးလၢအ အိၣ်ဖျါလၢလံာ်စိၣ်စုတဘျၢအံၤအပူၤဒီးလၢကီၢ်ရၢၣ်လီၢ်ကဝီၤကွၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီသနူအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကွဲးနီၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဝဲလၢလၢအဘၣ်ပးဒီးဖိသ့ၣ်ဒီးအဟံၣ်ဖိဖိဖိအဂ့ၢ်အကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်တၢ်အံးထွဲကွၢ် ထွဲအိၣ်ဂ့ၤဂ့ၤဒီး ပာ်အိၣ်ဘၣ်ဘၣ်ဘၢဘၢန့ၣ်လီၤ.တၢ်ဆိတလဲအဂ့ၢ်အဂၤမ့ၢ်အိၣ်တမံၤမံၤန့ၣ်,တၢ်ကတဲးကျိးမိၢ်ပၢ်ပုၤကွၢ် ထွဲတၢ်တသ့ဖဲအသ့လၢအဆိအချ့န့ၣ်လီၤ.

မိၢ်ပၢ်အတၢ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤ,တၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သးဒီးတၢ်ဟံၣ်ယုာ်ဟံၣ်ဂီၢ်တၢ်မၤသကိးတၢ်မ့ၢ်ဝဲနီၣ်ဝံာ်ခံတခါလၢဖိသ့ၣ်တဂၤ ဘၣ်တဂၤအတၢ်လဲထီၣ်လဲထီၣ်အဂီၢ်ဒီးမ့ၢ်တၢ်အချ့ဒိၣ်ကတၢ်လၢထံၣ်အုၣ်ဖံၣ်အတၢ်မ့ၢ်လၢကွၢ်စိကလၢထီၣ်ပုၤထီၣ်အ ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.ပကမၤသကိးတၢ်တပူၤယီၤဘူးဘူးတံာ်တံာ်ဒီးမိၢ်ပၢ်ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒ်သိးနကသ့ၣ်ညါတၢ်လၢနဖိလီၢ် ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤမၤတၢ်ဖိ

ထံၣ်အုၣ်ဖံၣ်အပုၤမၤတၢ်ဖိကရၢဖိတဖၣ်ဘၣ်တၢ်မၤကွၢ်အိၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးတချုးဒဲးတၢ်ယုထၢအိၣ်လၢကမၤတၢ်အဂီၢ်န့ၣ် လီၤ.ပုၤ မၤတၢ်ဖိကရၢဖိကိးဂၤဒဲးဘၣ်တၢ်သိၣ်လိယၣ်အိၣ်ဂ့ၤဂ့ၤတုၤလီၤတီၤလီၤတချုးအန့ၣ်လီၤဆုၤတၢ်မၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤတရီၤတပါဖိသ့ၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်လီၤတဲာ်ဖိသ့ၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီသနူ

ဒ်လီၢ်ကဝီၤကမျၢၢ်ကွၢ်တဖျၢၣ်အသိး, ဟူၣ်ရီၣ်လီၢ်ကဝီၤကွၢ်အပုၤမၤတၢ်ဖိဒီး ပုၤမ့ၢ်သးမၤကလိတၢ်ဖိခဲလၢာ်,ဒ်တၢ်သိၣ်တၢ် သီအိၣ်ခဲၣ်အသိး,အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ အကဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်မၤတရီၤတပါ မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ် လီၤတီၢ်ကွၢ်လၢတၢ်ကွၢ်ထွဲ ဖိသ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထၢမံၤသ့ၣ်စရီၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီသနူ

မိၢ်ပၢ်ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်ဟံးန့ၣ်မူဒါလၢတၢ်ဆဲးကျိးပုၤပၢ်ဆုၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဖဲအဖိဖဲထီၣ်တၢ်မၤလိ တချုးဖဲမ့ၢ်နံၤဒီး တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်လၢအဂီၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အပူၤ

ပုၤကွၢ်ဖိတဂၤဂ့ၤတဂၤဂ့ၤလၢအဟဲထီၣ်မၤလိဝဲထံၣ်အုၣ်ဖံၣ်န့ၣ်,တၢ်တယုအဝဲသ့ၣ်လၢစ့နီၣ်တဘျၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

နာ်ရံၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်

နာ်ရံၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢပုၤတီၤဖိသၢ်တုၤယိးတီၤအဂီၢ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲဖဲဟါ ၃:၃၀-၅-၃၀နာ်ရံၣ်မ့ၢ်ဟးထီၣ်တုၤမ့ၢ်ယဲၢ်နံၤန့ၣ်လီၤ.မ့ၢ်ပုၤ၉-၁၂တီၤကိၣ်ဖိတဖၣ်ကိးမ့ၢ်ဟါဒီးအတၢ်မၤလိကဝံၤဖဲဟါ ၄:၂၀နာ်ရံၣ်န့ၣ်လီၤ.ဖဲကိၣ်အနံၤသဘျ့,ကိၣ်ပျၢ်ဆိမ့ၢ်နံၤ,ကိၣ်သရၣ်အိၣ်ဒီးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤမ့ၢ်နံၤ,ဖဲကိၣ်တထီၣ်အဆၢကတီၢ်မ့ၢ်နံၤ,မ့ၢ်တမ့ၢ်ဖဲတၢ်ပျၢ်ဆိမ့ၢ်လၢမူခိၣ်ကလံၤသီၣ်ဂီၤတဂ့ၤဘၣ်အဆိမ့ၢ်နံၤတဖၣ်န့ၣ်,ထံၣ်အုၣ်ဖံၣ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤကိၣ်တထီၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.ဖဲထံၣ်အုၣ်ဖံၣ်တၢ်မၤလိတအိၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်,ထံၣ်အုၣ်ဖံၣ်ကိၣ်သရၣ်ကဆဲးကျိးဝဲမိၢ်ပၢ်ခိဖျိဆုၢ် လံာ်ဆူကိၣ်ဖိမိၢ်ပၢ်အအိၣ်, “ထံၣ်အုၣ်ဖံၣ်တၢ်မၤလိတအိၣ်ဘၣ်” ကဘၣ်တၢ်ကျဲးလီၤစ့ၢ်ကိးအိၣ်လၢကိၣ်အတြၢ်အလိၤ,ကိၣ်ကဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါလီၤစ့ၢ်ကိးဝဲ,ဒီးကျိၤကျဲၤအဂ့ၢ်အဂၤသ့ၣ်တဖၣ်, ဒီးထံၣ်အုၣ်ဖံၣ်ကစးထီၣ်ထီၣ်ဝဲဖဲ,လါဖဲပထုဘၣ် ၁၉သီ,၂၀၁၆အနံၤ ဒီးကကတၢ်ဖဲ မ့ၢ်ယဲၢ်နံၤ,လါမ့ၢ် ၁၂သီ,၂၀၁၇အနံၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဖိသၢ်လၢအတဘၣ်တၢ်ဟဲဟံးန့ၣ်က့ၤအိၣ်လၢထံၣ်အုၣ်ဖံၣ်ကိၣ်ပျၢ်ဝံၤအလိၤခံတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဖဲဟါ ၅:၃၀နာ်ရံၣ်န့ၣ်,ကိၣ်အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါကကိးဆဲးကျိးအမိၢ်အပၢ်ဒီးပုၤနီၢ်ဒိၣ်အဂၤလၢအမံၤအိၣ်ကွဲးလီၤအသးလၢတၢ်ဆဲးလီၤန့ၣ်ဖိသၢ်အမံၤစရိအပူၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.မိၢ်ပၢ်မ့ၢ်တစံးဆၢလီၤတဲဖဲတၢ်ကိးအိၣ်အခါန့ၣ်,ကိၣ်အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါကကိးဆဲးကျိးကိၣ်ရၣ်လီၤကဝီၤကိၣ်အပၢ်ကိၣ်န့ၣ်လီၤ.

သီလုၣ်တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤ

ဖိသၢ်လၢအအိၣ်လီၤတဲာ်လၢထံၣ်အုၣ်ဖံၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤတဖၣ်,လၢတၢ်လဲၤတၢ်က့ၤသီလုၣ်အဂီၢ်,အမိၢ်အပၢ်ကဘၣ်ဟံးန့ၣ်မူဒါ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤ

တၢ်လီၢ်လၢတၢ်ကလဲၤန့ၣ်ဒီးဟးထီၣ်လၢထံၣ်အုၣ်ဖံၣ်အဂီၢ်ဘၣ်တၢ်ပၢ်ပနီၣ်အိၣ်လၢကိၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖျါဒီးတဖျါအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဲထီၣ်သတူၢ်ကလၢ်,တၢ်ဆူးတၢ်ဆါ,ကသံၣ်ကသီ,တၢ်လၢတဖိးဒီးသ့ၣ်ထံ,ဒီး ဂ့ၢ်ဂီၢ်တၢ်ဂ့ၢ်အဂ့ၢ်အဂၤတဖၣ်

ဖဲနဖိတဖၣ်ထီၣ်ကိၣ်ခိဖျိအဆိးက့ၤ,မ့ၢ်တမ့ၢ် ဆိးက့ၤဖဲကိၣ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်, ဝံသးစူၤ တဘၣ်မၤနဖိဖဲထီၣ်ထံၣ်အုၣ်ဖံၣ်တၢ်မၤလိတဂ့ၤ. နဖိမ့ၢ်ဆိးက့ၤဖဲထံၣ်အုၣ်ဖံၣ်တၢ်မၤလိအဆၢကတီၢ်န့ၣ်, ပကကိးဆဲးကျိးန့ၣ် လၢနကဟဲဟံးန့ၣ်က့ၤနဖိတဘျီယီ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.ဖဲနဖိဆိးက့ၤ, မ့ၢ်တမ့ၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးသတူၢ်ကလၢ် ဖဲကိၣ်ပျၢ်ဝံၤအလိၤခံတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ်, ပကဆဲးကျိးမိၢ်ပၢ်ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဒီး ပဆၢမ့ၢ်လၢလၢမိၢ်ပၢ်ကဟဲဟံးန့ၣ်က့ၤအဖိတဘျီယီန့ၣ်လီၤ.ဖိသၢ်လၢအစးထီၣ်ဆိးက့ၤဒီး အလီၢ်အိၣ်လၢတၢ်တဖၣ်အိၣ်လၢအသကိးအကျါ ခိဖျိအိၣ်ဒီးတၢ်ဆူးတၢ်ဆါလၢအဘၣ်ကူဘၣ်ကံာ်တၢ်သ့န့ၣ်, တၢ်ကဟံာ်လီၤဆိအိၣ်ဒီးအသကိးဒီး တၢ်ကကွၢ်ထွဲအိၣ်တုၤအမိၢ်အပၢ်ဟဲဟံးန့ၣ်က့ၤအိၣ်တစု န့ၣ်လီၤ.တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ ကမၤထွဲတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်ချ့ဝဲကျိၤအတၢ်ထုးစုနဲၣ်ကျဲ ခိဖျိ တၢ်ကွဲးလီၤတၢ်ဆူးတၢ်ဆါလၢအဘၣ်ကူဘၣ်ကံာ်တၢ်သ့တဖၣ်အမံၤဒီး တၢ်ကဆဲးကျိး တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်ချ့ဝဲကျိၤ ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဆူးတၢ်ဆါသ့ၣ်တဖၣ်အဂ့ၢ် လၢအလီၢ်အိၣ်လၢတၢ်ကဘၣ်ဟံာ်ဖျါထီၣ်အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ကိးအမိၢ်အပၢ်မ့ၢ်တဟူဘၣ်န့ၣ်,ပုၤမၤတၢ်ဖိကဆဲးကျိးဂ့ၢ်ဂီၢ်အပူၤလၢပဘၣ်ဆဲးကျိးအိၣ်လၢအမံၤအိၣ်ကွဲးလီၤအသးလၢနဖိအတၢ်ဆဲးလီၤမံၤသ့ၣ်စရိအပူၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝံသးစူၤတၢ်မ့ၢ်ကဲထီၣ်အသးလၢ,နတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလီၢ်,နလိတဲစိ,မ့ၢ်တမ့ၢ်ဂ့ၢ်ဂီၢ်အပူၤလၢပ ဘၣ်ဆဲးကျိးအိၣ်လၢနဟံၣ်ဖိယီဖိအဂီၢ်တဖၣ်ဆိတလဲအခါ,တဲဘၣ်ပုၤတဘျီယီတက့ၢ်.ပကိးပုၤမ့ၢ်တဟူနီတဂၤဘၣ်န့ၣ်,ပကကိး ၉၁၁ လၢအကလဲၤဆုၢ်ဖိသၢ်ဆူတၢ်ဆါဟံၣ်ဖဲဖိသၢ်ဆိက့ၤအခါန့ၣ်လီၤ.ထံၣ်အုၣ်ဖံၣ်သရၣ်ကမၤပုၤလီၤဝဲပုၤကိၣ်ဖိအတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးသတူၢ်ကလၢ်အလံာ်ဟံာ်ဖျါဒီးဆုၢ်ထီၣ်အိၣ်ဆူထံၣ်အုၣ်ဖံၣ်အပုၤနဲၣ်တၢ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.(တၢ်ပိာ်ထွဲ-ခ Appendix B)

ပပုမတဖိတဖှ်တဟှ်ဒုးအိပပုကှိဖိလကသံတခါဂုတခါဂုန့ၣ်ဘၣ်လီၤ.တၢ်လၢအတဖိးဒီးနဖိအသ့ၣ်အထံ့မ့ၢ်အိၣ်ဘၣ်ဖုးတမံၤမံၤန့ၣ်, ဝံသးစူၤကွဲးလီၤအိၤလၢတၢ်ဆဲးလီၤမံၤသ့ၣ်အလံာ်အပူၤတက့ၢ်. ပကတၢ်ပိာ်တဲသကိးတၢ်ဂ့ၢ်အဝဲအံၤဒီးနၤ လၢပကအိၣ်ဒီးတၢ်တိာ်ကျဲၤအဂီၢ် ဒ်သိးပကသ့ဒီသဒၤပုလၢအအိၣ်ဒီးသ့ၣ်ထံတၢ်ကိတၢ်ခဲအဝဲအံၤ ဒီးဒ်သိးပကသ့မၤစၢၤနဖိဖဲတၢ်လၢအတဖိးဒီးအသ့ၣ်အထံ့ဟဲကထီၣ်အဆၢကတီၢ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.ဖိသ့ၣ်လၢအဆဲးလီၤအမံၤလၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအံၤအပူၤတဖှ် ဆုၢ်ထီၣ်တၢ်လံကသံၣ်ဒီသဒၤအလံာ်အုၣ်သး ဖဲအဆဲးလီၤအမံၤလၢကှိအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတထာ်ဖိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖှ်အံၤဘၣ် မ့ၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖှ်အံၤ အိၣ်တၢ်လံလၢကှိအတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါအပူၤအယိန့ၣ်လီၤ.ပုမတဖိလၢတၢ်ဒီးငါအိၤတဖှ် တၢ်သိၣ်လိဟံးစုန့ၣ်ကျဲၤအိၤဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ပိးတၢ်လိလၢအလီၤဘၣ်ယိာ်သ့ၣ်တဖှ် အိၣ်အလီၤဒီး တၢ်တၢ်ကွဲးတၢ်ဘၣ်အဘၣ်သိအလီၤတဖှ် အယိ ပုမတဖိတဖှ်ကဘၣ်အိၣ်မူလူၤပိာ်မၤထွဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သိလၢတၢ်ဟံလီၤအိၤသ့ၣ်တဖှ်န့ၣ်လီၤ.ပတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအိၣ်ဒီးတၢ်ကတိာ်ကတီၢ်ဆိသးလၢဂ့ၢ်ဂီၢ်အူအဂီၢ်ဒီးတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါဂီၢ်အူတၢ်ဂ့ၢ်လၢအဟဲအိၣ်ထီၣ်ဖဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအဆၢကတီၢ်သ့ၣ်တဖှ်န့ၣ်လီၤ.ပုမတဖိတဖှ်ကွဲးကဒါက့ၤတၢ်တိာ်ကျဲၤအဝဲအံၤဖဲအဘၣ်တၢ်ဒီးငါအိၤအဆၢကတီၢ် ဒီးတၢ်တိာ်ကျဲၤအဝဲအံၤကဘၣ်တၢ်ကွဲးကဒါက့ၤကဒီးအိၤအသိတဘျီဒ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်ဟံပနီၣ်အိၤ ဖဲအလီၤမ့ၢ်အိၣ်လၢတၢ်ကဆိတလဲမၤသိထီၣ်က့ၤအိၤအခါ န့ၣ်လီၤ.

ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူပုလၢပကဘၣ်ဆဲးကျိးအိၤ..

တၢ်ဆဲးလီၤမံၤသ့ၣ်အလံာ်ပူၤအစ့ၤကတၢ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီးဂ့ၢ်ဂီၢ်အူပုလၢပကဘၣ်ဆဲးကျိးအိၤတဂၤအမံၤလၢအသးန့ၣ်အိၣ် ၁၈န့ၣ်ဆူအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူပုလၢပကဘၣ်ဆဲးကျိးအိၤဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကမ့ၢ်ဝဲ နတံၤသကိး,ပုလၢအိၣ်ဘူးဒီးနၤ,မ့တမ့ၢ်ပုလၢအမၤသကိးတၢ်တပူၤယိဒီးနၤ သ့ၣ်တဖှ်န့ၣ်လီၤ.ပုသးပုလၢအဟဲဟံးန့ၣ်က့ၤနဖိလၢကှိသ့ၣ်တဖှ်ကဘၣ်ဒုးန့ၣ်ပုလၢအခိၣ်ဂီၤ(အၣ်ဒံၣ်)န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကွဲးလီၤမံၤ,တၢ်ထာမံၤသ့ၣ်စရီတၢ်သိၣ်တၢ်သိသနူလၢပုတီၤဖိသ့ၣ်တုၤယဲာ်တီၤတဖှ်အဂီၢ်

တၢ်ကထာ်ဖိသ့ၣ်အမံၤကိးနံၤဒဲးတချုး တၢ်အိၣ်တံၤသးအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုတဂၤဂုၤတဂၤဂုၤလၢမိာ်ပာ်တ ကွဲးလီၤအမံၤလၢလံာ်အပူၤအိၣ်ဒီးမ့ၢ်နံၤမ့ၢ်သိလီၤတံၤလီၤဆဲးဒီးမိာ်ပာ်တကွဲးစဲလီၤအမံၤန့ၣ်ဟဲဟံးက့ၤဖိသ့ၣ်လၢကှိတသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.ဟံၣ်ဖိယိမ့တမ့ၢ်တံၤသကိးလၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးဟ့ၣ်ယာ်အိၤလၢကဟဲဟံးက့ၤဖိသ့ၣ်လၢကှိတဖှ်န့ၣ်ကဘၣ်ဒုးန့ၣ်ပုလၢအခိၣ်ဂီၤ(ID)န့ၣ်လီၤ.တဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်တမ့ၢ်သးတမ့ၢ်ဖဲပၤဆုၢ်တၢ်မူဒါခိၣ်ကိးယိထံတၢ်လၢတၢ်မၤလီၤတၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖှ်အဂီၢ်တဂ့ၤ,ပဘၣ်ယိာ်တၢ်လၢနဖိအသးသမူအဂီၢ်အယိန့ၣ်လီၤ.ဖိသ့ၣ်တဖှ်တၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးလၢအကက့ၤဆူဟံၣ်လၢအခိၣ်ဖဲတၢ်မ့ၢ်ဒီးန့ၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤလၢမိာ်ပာ်ပုကှိထွဲတၢ်အအိၣ်(ဝံသးစူၤဟံၣ်ဖျါဘၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢနဖိက့ၤဆူဟံၣ်သ့အဆၢကတီၢ်လီၤတံၤလီၤဆဲးတက့ၢ်).ဟူရိၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်ကှိတဟံးန့ၣ်လၢမူဒါဖဲပုကှိဖိဟးထီၣ်လၢကှိအချါ ဝံၤဒီးက့ၤဆူဟံၣ်အဆၢကတီၢ်လၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံးသး/တၢ်သိၣ်တၢ်ဘျါ

ဟူရိၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်ကှိတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျါ,တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံးသးတၢ်သိၣ်တၢ်သိသနူကဘၣ်တၢ်သ့အိၤစးထီၣ်ဖဲထံၣ်အုၣ်ဖံၣ်တၢ်သိၣ်လိစးထီၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.ပနံၤပာ်လၢပုကှိဖိကိးဂၤဒဲးလီၤဘၣ်ဝဲတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျါကိးဆၢကတီၢ်ဒီးမ့တမ့ၢ်အဂၤတခါပပလၢာ်ဘၣ်လၢတၢ်ခဲလၢာ်ကလဲၤအသးဂ့ၤဂ့ၤအဂီၢ်,တၢ်သိၣ်လိဆိတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျါဒီးတၢ်ကဲထီၣ်ပိာ်ထွဲအခံတဖှ်မ့ၢ်တၢ်လၢအရ့ဒိၣ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.ပကသ့ဝဲတၢ်နဲၣ်ကျဲ,တၢ် မၤဘၣ်က့ၤတၢ်အကျဲ,တၢ်ဒုးဟးထီၣ်ကွဲးတၢ်အကျဲလၢအဂ့ၤတဖှ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံလီၤဖးတၢ်တစီၢ်ဖိမ့တမ့ၢ်တၢ်ဒုးဟးထီၣ်ကွၢ်တၢ်လၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအပူၤကဘၣ်တၢ်သူအိၤဒ်သိးတၢ်ကမၤလီၤမၢ်
ကွၢ်ပုၤကွီၤဖိအလုလၢလၢအတဂ့ၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ပုၤကွီၤဖိအလုအလၢသီတဖၣ်အံၤမ့ၢ်မၤအသးယံၣ်ယံၣ်ထၢထၢန့ၣ်.ပၤ
ဆုၢ်တၢ်မူဒါခိၣ်ကဆဲးကျိးမိၢ်ပၤပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်တဘျီယီၤ.လၢတၢ်န့ၣ်အယိပမၤသကိးတၢ်တပူၤယီၤကသ့ၣ်လၢပ
ကယုထံၣ်န့ၣ်တၢ်စံးဆၢအအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.ပုၤကွီၤဖိလၢအမၤပျံၤမၤဖုးပုၤကွီၤဖိအဂၤမ့တမ့ၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲထံၣ်အ့ၣ်
ဖဲတၢ်မၤလိအဆၢကတီၢ်န့ၣ်.ကဘၣ်တၢ်ဟီထီၣ်ကွၢ်အိၤလၢတၢ်မၤလိတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတခါအံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.ဝံသးစူၤ
ဟ့ၣ်နီၤလီၤသကိးပတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျီသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဒီးမၤယုၤနဖိလၢဟံၣ်ဒ်သိးကကဲထီၣ်တၢ်မၤနၤလၢနဂီၢ်လၢဟံၣ်စ့ၢ်
ကိးတက့ၢ်.ထံၣ်အ့ၣ်ဖဲအပူၤမၤတၢ်ဖိကမၤပုၤလီၤဝဲတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးလၢအကဲထီၣ်အသးအလံာ်(တၢ်ပိာ်ထွဲ-ဂ
Appendix C)ဝံဆုၢ်ထီၣ်အိၤဆူထံၣ်အ့ၣ်ဖဲအပူၤန့ၣ်တၢ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကြးလၢပုၤကွီၤဖိကဆဲးမၤသဘၣ်သဘၣ်ဒ်တၢ်ဆူညါလၢထံၣ်အ့ၣ်ဖဲတၢ်မၤလိအပူၤမၤ,တၢ်စံးဆၢမ့ၢ်ဒ်လၢအံၤအသိး
န့ၣ်လီၤ.

- ၁) ပုၤမၤတၢ်ဖိကဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ပုၤကွီၤဖိ,ဟ့ၣ်ပလီၢ်အိၤဘၣ်ယးဒီးအလုအလၢသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ၂) တၢ်တပျဲထီၣ်ပုၤကွီၤဖိလၢတၢ်မၤလိခိဖျိမၤကိမၤခဲတၢ်ကဘၣ်တၢ်သူအိၤဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိကဒုးသ့ၣ်ညါဝဲမိၢ်ပၤပုၤ
ကွၢ်ထွဲတၢ်ခိဖျိ လီပရၢဘၣ်ယးဒီးအဖိအလုအလၢသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ၃) တၢ်အိၣ်ဖျိကဘၣ်တၢ်မၤအိၤယုာ်ဒီးမိၢ်ပၤပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်,တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤမၤတၢ်ဖိ,ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအ
ပူၤန့ၣ်တၢ်လၢတၢ်ကတၢၢ်ပိာ်တဲသကိးဝဲပုၤကွီၤဖိအတၢ်မၤကိမၤခဲမၤတံာ်တၢ်အလုအလၢသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး
မၤဂ့ၤထီၣ်လုလၢအတၢ်တိာ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံပတုၣ်ကွၢ်တၢ်လၢတၢ်ဖိတၢ်မၤအပူၤ

ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ပုၤကွီၤဖိကဘၣ်တၢ်ဟံပတုၣ်အိၤတစိၤတလီၢ်လၢတၢ်မၤလိအပူၤမ့တမ့ၢ်ဒုးဟးထီၣ်ကွၢ်အိၤလၢထံၣ်အ့ၣ်ဖဲ
တၢ်မၤလိတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤခိဖျိတၢ်ဟဲဟံက့ၤအိၤဝဲခဲတလၢအယိမ့တမ့ၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်ဘျီတၢ်ကိတၢ်ခဲတဖၣ်အယိန့ၣ်
လီၤ.

တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဖဲထံၣ်အ့ၣ်ဖဲတၢ်မၤလိတအိၣ်အဆၢကတီၢ်

မုၢ်နံၤလၢထံၣ်အ့ၣ်ဖဲတၢ်မၤလိတထီၣ်တနံၤဘၣ်တနံၤန့ၣ်,ကွီၤအပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါယုာ်ဒီးထံၣ်အ့ၣ်ဖဲပၤဆုၢ်တၢ်မူဒါခိၣ်
ကဒုးသ့ၣ်ညါဝဲမိၢ်ပၤတဖၣ်ခိဖျိတလၢဘၣ်တလၢအလံာ်န့ၣ်လံာ်လၢသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ဖဲမုၢ်နံၤလၢကွီၤတထီၣ်ခိဖျိမူခိၣ်က
လံၤသီၣ်ဂီၤတဂ့ၤဘၣ်အယိမ့တမ့ၢ်သိလုၣ်ကျဲၤတၢ်လဲၤတၢ်က့ၤအဂီၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ်ဘၣ်ဘီန့ၣ်,ထံၣ်အ့ၣ်ဖဲတၢ်မၤ
လိတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤစ့ၢ်ကိးတအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.မ့မုၢ်မုၢ်နံၤဖဲကွီၤပျံၤဆိန့ၣ်,ပုၤကွီၤဖိကိးဂၤဒဲးလၢအဒီးကွီၤအသိလုၣ်ဘးစံတ
ဖၣ်ကဘၣ်တၢ်ဆုၢ်က့ၤအိၤဆူအဟံၣ်န့ၣ်လီၤ.နဖိမ့ၢ်တဒီးကွီၤအသိလုၣ်ဘးစံဘၣ်န့ၣ်,နကဘၣ်ဟဲဟံက့ၤနဖိလၢကွီၤတ
ဘျီယီၤန့ၣ်လီၤ.တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါကဘၣ်တၢ်ရၤလီၤအိၤဖဲကိာ်ရဲၣ်တၢ်ရၤလီၤတၢ်ကစီၣ်အလီၢ် (ကွီၤအတၢ်ကစီၣ်သန့)ဒီး
လၢထံၣ်အ့ၣ်ဖဲအဖုးစံဘိးအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်တံၤသး

ကိးနံၤဒဲးကွီၤပျံၤဝံၤအလီၢ်ခဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအံၤကတံာ်ကတီၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်အိၣ်ကစဲးကစိးလၢအန့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါသ့ၣ်တဖၣ်လၢ
ပုၤကွီၤဖိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.ဝံသးစူၤဒုးသ့ၣ်ညါပုၤတၢ်အိၣ်တၢ်အိၤလၢအန့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါလၢအလီၢ်အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီးပကမၤထွဲန
တၢ်ယုထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အခံ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါအတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ

တၢ်အဝဲအံၤမ့ၢ်ဝဲဟူၣ်ရီၣ်ကီၢ်ရၢၣ်လီၢ်ကဝီၤကွီၤအပူၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်အမူၤအဒါလၢကဘၣ်ကတၢ်ကတီၤပၤဆှၢရဲၣ်ကျဲၤပူၤကွီၤဖိအတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ်ဂ့ၤဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.

ထံၣ်အ့ၣ်ဖဲၣ်ပူၤကွီၤဖိအဂ့ၢ်အကျိၤလၢတၢ်ဟံၣ်အီၤဘၣ်ဘၣ်ဘၢသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်,တၢ်ကဟ့ၣ်နီၤလီၤတဲးပုၤဒ်ထဲကွီၤအပူၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်,ကွီၤကသံၣ်သရၣ်သ့ၣ်တဖၣ်,မိၢ်ပၢ်ပူၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ်,ပူၤကွီၤဖိအနီၢ်ကစၢ်,ဒီးကီၢ်စၢ်ဖိဒီးပဒိၣ်ပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်လၢအကွၢ်သမံသမိးဝဲတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ထံၣ်အ့ၣ်ဖဲၣ်ပူၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကဟ့ၣ်နီၤလီၤဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်ဆူမိၢ်ပၢ်ပူၤကွၢ်ထွဲတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ထွဲဒီးအဖိအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့,တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ဒီးလုလၢသကဲၣ်ပဝးအဂ့ၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဖဲးတၢ်မၤမူၤဒါ

ထံၣ်အ့ၣ်ဖဲၣ်ပူၤဆှၢတၢ်မူၤဒါခိၣ်ဒီးကွီၤတဖျၢၣ်ဒီးတဖျၢၣ်ပၤဆှၢတၢ်မူၤဒါခိၣ်တဖၣ်ကဟံးန့ၣ်မူၤဒါလၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတခါဂ့ၤတခါဂ့ၤဒီးတၢ်အိၣ်တံၤသးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်ခဲလၢန့ၣ်လီၤ.ကမၤလီၤတၢ်စ့ၢ်ကီၢ်ဒ်သိးထံၣ်အ့ၣ်ဖဲၣ်ကအိၣ်ဒီးအပူၤမၤတၢ်ဖိလၢလၢလီၢ်လီၤလၢပူၤကွီၤဖိတၢ်ကဟ့ၣ်ကယၢ်အဂီၢ်ဒီးဖဲပူၤမၤတၢ်ဖိတဂၤဂၤဟဲမ့ၢ်တချ့းဘၣ်အခါတၢ်ကယုခၢၣ်စးစ့ၢ်ကီးပူၤတဂၤဂၤလၢအလီၢ်န့ၣ်လီၤ.ကွီၤတဖျၢၣ်ဒီးတဖျၢၣ်အခိၣ်ဒီးတီၤဒေးခိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဟံၣ်ဖိၣ်မၤသကိးတၢ်တနံၤဒီးတနံၤလၢကကတၢ်ကတီၤယၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤသ့ၣ်တဖၣ်,ဒီးတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤပူၤကွီၤဖိလၢအကမၤဟံၣ်တၢ်မၤအဂီၢ်,ဖဲအလီၢ်အိၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤပူၤအံၤအပူၤန့ၣ်တၢ်ကဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဝဲမိၢ်ပၢ်ပူၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖဲး တၢ်တမံၤဂ့ၤတမံၤဂ့ၤဆီတလဲကထီၣ်အသးဘၣ်ထွဲဒီးသနူတၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဟူၣ်ရီၣ်ကီၢ်ရၢၣ်လီၢ်ကဝီၤကွီၤကမံးတံၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်သနူဒီးကွီၤအလံၢ်စိၣ်စုကဘၣ်တၢ်စးထီၣ်သူအီၤဖဲဘိၣ်သိၣ်ကွီၤပျၢၣ်ဝံၤအလီၢ်ခဲတၢ်မၤလီၤ စးထီၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်သးမၤကလီၤစၢၤတၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်သ့ၣ်တဖၣ်

ဘိၣ်သိၣ်ကွီၤပျၢၣ်ဝံၤအလီၢ်ခဲအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢမိၢ်ပၢ်ကမၤသကိးဘၣ်တၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးဟဲမ့ၢ်သးမၤကလီၤစၢၤတၢ်လၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤပူၤအံၤအပူၤန့ၣ်,ဝံသးစူၤဆဲးကျိးဘၣ်ထံၣ်အ့ၣ်ဖဲၣ်အပူၤန့ၣ်တၢ်မ့တမ့ၢ်ထံၣ်အ့ၣ်ဖဲၣ်ဖိးမံမူၤဒါခိၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဆဲးကျိးထံၣ်အ့ၣ်ဖဲၣ်

လၢဂ့ၢ်ဂီၢ်အူတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ,မိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကဟဲဟံးန့ၣ်က့ၤအဖိလၢကွီၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်တခါခါအဂီၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤန့ၣ်,အလီၢ်အိၣ်လၢမိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကဘၣ်ဆဲးကျိးဆီကွီၤအဝဲဒေးမ့တမ့ၢ်ကွီၤအပူၤပၤဆှၢတၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကွီၤပူၤပၤဆှၢတၢ်အဒိၣ်ကတၢ် ..သရၣ်ထဲရံၣ်နဲဘၢၣ်စ့း
လီၢ်ပရၢ .. Terry.Nebelsick@k12.sd.us
ဝဲဒေးလီၤတဲးစိနီၣ်ဂံၢ် .. ၆၀၅-၃၅၃-၆၉၉၀

ထံၣ်အ့ၣ်ဖဲၣ်ဖိးမံမူၤဒါခိၣ် .. မးစံၣ်ယၢ်ရဲၣ်
လီၢ်ပရၢ .. Marcia.Ready@k12.sd.us

ထံၣ်အ့ၣ်ဖဲၣ်အပူၤန့ၣ်တၢ် .. ရဲၣ်ရံၣ်နဲလဲစၢၣ်
လီၢ်ပရၢ .. Sherri.Nelson@k12.sd.us
ဝဲဒေးလီၤတဲးစိနီၣ်ဂံၢ် .. ၆၀၅-၃၅၃-၆၉၉၂

တီးဖီသန် တု၊ ဆံခံတီး တီးကွီခိန်တဖန်

ဘူခဲနာ်တီးဖုန်တု၊လၢတတီးကွီ
ကွီခိန် .. သရန်မုန်.ဖဲကံန်ဟဲး
လီပရၢ .. Peggy.Heinz@k12.sd.us
လီတဲစိ .. ၆၀၅-၃၅၃-၇၈၇၅

မဲးဒူးစၢန် ၂-၃တီး ကွီ
ကွီခိန် .. သရန်မုန်.ဟဲးသၢန်ရိန်ဖဲလ်
လီပရၢ .. Heather.Rozell@k12.sd.us
လီတဲစိ .. ၆၀၅-၃၅၃-၇၈၈၅

ဝဲးရဲးတၢ် ၄-၅တီး ကွီ
ကွီခိန် .. သရန်မုန်.ဘဲးဖိး
လီပရၢ .. Beth.Foss@k12.sd.us
လီတဲစိ .. ၆၀၅-၃၅၃-၇၈၈၉၅

ဟူရိန်တီးခၢန်သးကွီ
ကွီခိန် .. သရန်.မဲးထဲပျဲး
လီပရၢ .. Mike.Taplett@k12.sd.us
လီတဲစိနိန်ဂံၢ် ၆၀၅-၃၅၃-၆၉၀၀

ဟူရိန်တီးထီန်ကွီ
ကွီခိန် .. သရန် မဲးရဲးကံန်
လီပရၢ .. mike.radke@k12.sd.us
လီတဲစိ .. ၆၀၅-၃၅၃-၇၈၀၀

ဖိးမံမူဒါခိန်လၢကွီတဖျၢန်ဘန်တဖျၢန်.

လုခံန် ဟဲးထုကၢန် .. laci.Hettinger@k12.sd.us
ဟဲးနာ် ဒံန် .. Hannah.Eean@k12.sd.us
ရိဘိန်အဲးစိမဲ .. Robin.Axtmann@k12.sd.us

ကွဲးနံဖၢန် ဖျဲး .. Jennifer.Fuchs@k12.sd.us
ခီလံကွဲးစိန် .. Colleen.Jensen@k12.sd.us
ခြိးစတိန်ဝုကၢန် .. Kristi.Winegar@k12.sd.us

ဘိန်ဘိန်မဲးတယူ .. Bobbie.Matthews@k12.sd.us
အဲးဒန်ဒိန်ကွီ .. Amanda.Dejong@k12.sd.us

တၢ်ဂ့ၢ်ပိၤထွဲ က

ဟူရိၣ်ကီၢ်ရၣ်လီၤကဝီၤကိၣ်
ဘီၣ်သိၣ်ကိၣ်ပျၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ
တၢ်ဆဲးလီၤမံၤသၢ်အလံာ်

ဝံသးစူၤမၤပုၤလီၤလံာ်အဝဲအံၤဝံၤဆၢကၤဒါက့ၤအီၤဆူကိၣ်ဖဲလါစးပထုဘၢၣ် ၁၃သီ
ထံၣ်အ့ၣ်ဖဲၣ်စးထီၣ် ထီၣ်ဖဲ မုၢ်ဟးထီၣ်,လါစးပထုဘၢၣ် ၁၉သီ,၂၀၁၆ ဇီး ကတၢၢ်ဖဲ လါမ့ၤ ၁၂,၂၀၁၇

ဖိသၢ်အမံၤ _____ မၤလိတီၤ _____
ကိၣ်အမံၤ _____ တီၤသရၣ်အမံၤ _____
အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲ _____ ဟံၣ်လိတဲစိနီၣ်ဂံၢ် _____

ဟူရိၣ်ကီၢ်ရၣ်လီၤကဝီၤကိၣ်သးခုဟ်ကဖၤလၢအသးလၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ် ၂၁ယၤဖိၣ်န့ၣ်ကိၣ်ပျၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ
ဇီးကစးထီၣ်မၤစၢၤဖဲထီၣ်ဖဲ မုၢ်ဟးထီၣ်,လါစးပထုဘၢၣ် ၁၉သီ ဟါ ၃း၃၀-၅-၃၀နီၣ်ရံၣ် မုၢ်ဟးထီၣ် တုၤ မုၢ်
ယံၢ်နံၤ န့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်ကဟဲထီၣ်ထံၣ်အ့ၣ်ဖဲတၢ်မၤလိတီၤအံၤအဂီၢ်တလီၢ်ဟ့ၣ်အပူၤဘၣ်.

သိလ့ၣ်တၢ်လဲၤတၢ်ကျဲၤအဂီၢ်မိၢ်ပၢ်ကဘၣ်ဟံးန့ၣ်မူဒါလၢအဖိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

- မိၢ်ပၢ်လၢအကွဲးစဲလီၤအမံၤသ့ၣ်တဖၣ်,အဝဲသ့ၣ်ဟံးန့ၣ်မူဒါဒ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤပျၢ်လၢလၢသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအသိးန့ၣ်လီၤ.
- ★ မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢမိၢ်ပၢ်ယုန့ၣ်ဆိအဖိအခွဲးဘၣ်န့ၣ်,မိၢ်ပၢ်ကဘၣ်မၤလိတီၢ်ဝဲဒ်လၢအဖိကဘၣ်ဟဲထီၣ်ထံၣ်အ့ၣ်ဖဲကိး နံၤဒဲးန့ၣ်လီၤ.
- ★ ဟါ ၅း၃၀နီၣ်ရံၣ်တၢ်ကဘၣ်ဟဲဟံးန့ၣ်က့ၤပုၤကိၣ်ဖိန့ၣ်လီၤ.နကဘၣ်လဲၤဟံးန့ၣ်က့ၤနဖိလၢအနီၢ်ကစၢ်အကိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ★ ကိၣ်မ့ၢ်တထီၣ်ခိဖျိ ကိၣ်ပျၢ်ဆိ,မူခိၣ်ကလံၤသိၣ်ဂီၤတဂ့ၤ,ကိၣ်အနံၤသဘျ့,မိၢ်ပၢ်ကိၣ်သရၣ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်မ့တမ့ၢ်အဂ့ၢ်အဂၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်,ကိၣ်ပျၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ★ ဖဲကိၣ်တဖျၢၣ်ဒီးတဖျၢၣ်အိၣ်ဒီးမိၢ်ပၢ်သရၣ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်အဆၢကတီၢ်,တၢ်သ့ၣ်ဝံၣ်သးဆၢအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤမ့တမ့ၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအဂ့ၢ်အဂၤအခါန့ၣ်,ထံၣ်အ့ၣ်ဖဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတအိၣ်ဘၣ်.နတၢ်သံကွၢ်မ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်,ဝံသးစူၤဆဲးကျိးဘၣ်ကိၣ်အဖိးမံမူဒါခိၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတခါအံၤဟံၣ်ပနီၣ်ပုၤအနီၣ်ဂံၢ်န့ၣ်လီၤ.ပုၤကိၣ်ဖိလၢအဆဲးလီၤအမံၤလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ပုၤပုၤတဖၣ်တၢ်ကယု
ထၢဆိအီၤန့ၣ်လီၤ.နဖိမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ယုထၢဆိလၢထံၣ်အ့ၣ်ဖဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤန့ၣ်,နကဇီးန့ၣ်ဘၣ်လံာ်တၢ်ဘိးဘၣ်
သ့ၣ်ညါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤလၢတၢ်ဆဲးကျိးအဂီၢ်

ပၢ်အမံၤ _____ ပၢ်အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲ _____

ပၢ်အလိတဲစိနီၣ်ဂံၢ် _____ ပၢ်အလိပရၢနီၣ်ဂံၢ် _____

မိၢ်အမံၤ _____ မိၢ်အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲ _____

မိၢ်အလိတဲစိနီၣ်ဂံၢ် _____ မိၢ်အလိပရၢနီၣ်ဂံၢ် _____

ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူပုၤလၢပကဘၣ်ဆဲးကျိးအီၤတဂၤအမံၤဒီးအလိတဲစိနီၣ်ဂံၢ် ၁. _____

ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူပုၤလၢပကဘၣ်ဆဲးကျိးအီၤတဂၤအမံၤဒီးအလိတဲစိနီၣ်ဂံၢ် ၂. _____

ဝံသးစူၤမၤပုၤလီၤလၢအလီၢ်ခံတကပၤအံၤစ့ၢ်ကိးတက့ၢ်.

လၢတၢ်ကလဲၤဟံးန့ၣ်က့ၤယဖိဖဲအကွဲဖဲ ဟါၣ်း၃၀နၢ်ရံၣ် အဂီၢ်,ယဖိကြားမၤဒ်လၢအံၤအသိးန့ၣ်လီၤ.
(ဝံသးစူၤတၢ်ပိၣ်တဲသကိးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤယုၣ်ဒီးနဖိတက့ၢ်.)

_____ မၤယဖိအိၣ်တၢ်လၢကွဲၤတုၤလၢယလဲၤအိၣ်န့ၣ်က့ၤအိၣ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

_____ ယဖိက့ၤဆူဟံၣ်လၢအိၣ်,လ့ၣ်ယီၢ်

_____ ယဖိကဒိးဝဲကမျၢၣ်တၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤအသိလ့ၣ်ဘးဖဲ(တၢ်ကဘၣ်တၢ်ပိၣ်တဲသကိးတၢ်ဂ့ၢ်အဝဲအံၤ
ဒီးကမျၢၣ်တၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤအပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါဖဲ ၃၅၃-၀၁၀၀)န့ၣ်လီၤ.

_____ ဆုၤက့ၤယဖိဆူဟံၣ်ယုၣ်ဒီး _____
ကွဲးလီၤပုၤနီၣ်ဒိၣ်တဖၣ်လၢအကဟဲဟံးန့ၣ်က့ၤနဖိလၢကွဲၤအမံၤတက့ၢ်.ပုၤနီၣ်ဒိၣ်တဖၣ်အံၤကဘၣ်ဒုးန့ၣ်အ
ခိၣ်ဂီၤ(အၣ်ဒိၣ်)တချုးတၢ်မၤသၣ်က့ၤပိၣ်အခံဆူဟံၣ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.)

_____ အဂ့ၢ်အဂၤ _____

ယၤ, _____ လၢအမ့ၢ်ဝဲစီၤ,နီၢ် _____ အ
မိၢ်ပၢ်ပုၤကွၢ်ထွဲအိၣ်ဟ့ၣ်ဝဲအခွဲးလၢတၢ်ကဒိန့ၣ်ယဖိအတၢ်ဂီၤဖဲဘိၣ်သိၣ်ကွဲၤပျၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢအကြားဝဲ
ဘၣ်ဝဲဒီးကွဲၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတၢ်ပညိၣ်တိၢ်ဟ်လၢအဟံၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်ဒိတၢ်ဂီၤသံ,တၢ်ဂီၤမုၢ်ဒီးဟ်လီၤအဂီၢ်လၢကမျၢၣ်ပုၤ
ယဲၤသန့အပူၤန့ၣ်လီၤ.ယဟ့ၣ်တၢ်အခွဲးအဝဲအံၤလၢတ အိၣ်ဒီးတၢ်ယုၣ်တၢ်အဘူးအလဲနီၣ်တမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ယဟ့ၣ်ကွဲၤပျၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံသရၣ်အခွဲးလၢအလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်လၢအကမၤတၢ်လၢယဖိအဂီၢ်ဖဲဂ့ၢ်ဂီၢ်အူတၢ်ဆူးတၢ်ဆါမ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်
ဒီးယဖိအခါန့ၣ်လီၤ.

နဖိကအိၣ်ဝဲတၢ်အိၣ်တံၤသးန့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါကိးနံၤဒဲးဖဲထံၣ်အုၣ်ဖံၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.နဖိမ့ၢ်လီၢ်ဘၣ်တၢ်
အိၣ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါလီၤလီၤဆီဆီန့ၣ်,ဝံသးစူၤကွဲးပျၢ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်အမံၤတက့ၢ်. _____

ဝံသးစူၤသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်လၢယဖိ တဖိးဒီး တၢ်လၢလၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတက့ၢ်.(အဒိ..ကသံၣ်ကသီ,တၢ်အိၣ်တၢ်အိ,တၢ်ဖိယၣ်
အုၣ်,အဂ့ၢ်အဂၤ) _____

မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်အရူဒိၣ်လၢနကသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်လၢယဖိအိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်ဂ့ၢ်ကိလီၤဆီသ့ၣ်တဖၣ်အံၤတက့ၢ်.

_____ မိၢ်ပၢ်ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ကွဲးလီၤအမံၤ

_____ မုၢ်နံၤမုၢ်သီ

တၢ်ဂ့ၢ်ဖိၣ်ထွဲ ခ

ဟူရိၣ်ကဗျာၣ်ကိတဖၣ်
ဘိၣ်သိၣ်ကိၣ်ပျၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ
တၢ်ကဲထီၣ်သတူၢ်ကလၢ်ဒီးပုၤကိၣ်ဖိအလံၢ်ဟ်ဖျါ

တၢ်နဲၣ်ကျဲၤ..ပုၤလၢအအံးထွဲကွၢ်ထွဲပုၤကိၣ်ဖိကမၤပုၤလီၤလံၢ်အဝဲအံၤတဘျီယိဖဲတၢ်ကဲထီၣ်အသးအခါန့ၣ်လီၤ.

ပုၤကိၣ်ဖိအမံၤ_____

မၤလိတီၤ_____ကိၣ်အမံၤ_____

မုၢ်နံၤ_____တၢ်ဆၢကတီၢ်_____တၢ်လီၢ်လၢတၢ်ကဲထီၣ်အသး_____

ပုၤလၢအမၤပုၤလီၤလံၢ်အဝဲအံၤအမံၤ_____

တၢ်ကဲထီၣ်သးအကွၢ်အဂီၤ		မိၢ်ပျၢ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး		
လီၤသဘျူး	ခိၣ်သၣ်ယံၣ်ဘၣ်ဒိ	ဟၢဖၢ	မဲၣ်ချံ	ယိသၣ်ယံ
ညိးထီၣ်/ပနူၤထီၣ်	အယံတၢ်ထီၣ်	ခိၣ်ဒုကိၣ်	မဲၣ်သၣ်	ခိၣ်လုၣ်ခိၣ်
အူအိၣ်	ဘၣ်ကူး	စုတီၤ	စုနၢ	ခိၣ်ဒု
သိၣ်တဲၣ်	ဆဲးဖျိ	ချၢယု	ခိၣ်လၣ်	မဲ
တၢ်ထီၣ်	တၢ်ဖုးသံပျီၢ်ဂီၤ	သးနါပျၢ်	စုဒု	စုဒုကိၣ်
အယံဆၢတလံၢ်	စုချံးခိၣ်ချံး	စုနၢနံၣ်		
အဂၤတဖၣ်		အဂၤတဖၣ်		
မၤပုၤလီၤခိၣ်သၣ်ယံၣ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအလံၢ်က့ဝံၤဆၢလီၤအီၤဆူဟံၣ်		အစ့ၣ်,အထွဲ,ခံခါလိၣ်		

ကဲထီၣ်တ့ၢ်အသးဒ်လဲၣ်.

တဲကျၢမိၢ်ပျၢ်ဝံၤလံၢ်ခါ. မုၢ် တမ့ၢ်ဘၣ် အခါဖဲလဲၣ်_____

တဲကျၢကိၣ်အကသံၣ်သရၣ်မုၢ်ဝံၤလံၢ်ခါ. မုၢ် တမ့ၢ်ဘၣ် အခါဖဲလဲၣ်_____

ကိးကသံၣ်သရၣ်ဝံၤလံၢ်ခါ. _____အခါဖဲလဲၣ်._____

တၢ်ယါဘျီအကျိၤအကျဲဒီးတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤဘၣ်လီၢ်ဘၣ်ကျဲၤ..

လဲၤကဒီးလၢခံတဘျီ..

_____ ကွဲးစဲလီၤမံၤ

တၢ်ဂ့ၢ်ပိၢ်ထွဲ ဂ

ဘီၣ်သိၣ်ကိၣ်ပျၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလုၢ်လၢၤသကဲၣ်ပဝးလၢအကဲထီၣ်အသးသတူၢ်ကလၢ်အလံာ်

ပှၤကိၣ်ဖိအမံၤ _____ မုၢ်နံၤမုၢ်သီ _____

တဲဖျါထီၣ်တၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤ..

ဂ့ၢ်ဝီလၢတၢ်မၤတ့ၢ်အီၤဒီး/မ့တမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ဝီဆူညါအလီၢ်အိၣ်လၢတၢ်ကဘၣ်မၤအီၤ(ဒ်အအိၣ်ဖျါလၢထံၣ်အ့ၣ်ဖံၣ်အလံာ်စိၣ်စုအပူၤ)

- ထးခိၣ်အတၢ်ဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်/တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးတဲဖျါထီၣ်လုၢ်လၢၤတၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သး
□ အဘျီအါလံအယိအလီၢ်အိၣ်လၢတၢ်ကဘၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါမိၢ်ပာ်
□ အဂၤတဖၣ် _____

□ ကိးထံၣ်လိာ်မိၢ်ပာ်,တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပှၤမၤတၢ်ဖိ,တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပှၤနဲၣ်တၢ်လၢတၢ်ကတၢ်ပိၢ်တဲသကိးလုၢ်လၢၤသကဲၣ်ပဝးအ တၢ်တီၢ်ကျဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
□ တၢ်ပာ်ပတုၢ်တၢ်အီၤမိကိာ်မ့တမ့ၢ်တၢ်နီၣ်ဟးထီၣ်ကွံာ်အီၤခိဖျါအအိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်ယီၣ်သီယီၣ်အတၢ်ကိတၢ်ခဲအယိ.

ပှၤမၤတၢ်ဖိမၤပှၤလီၤလံာ်အဝဲအံၤ _____

နအဲၣ်ဒီးလၢထံၣ်အ့ၣ်ဖံၣ်အပှၤနဲၣ်တၢ်ကဟံးန့ၣ်ဂ့ၢ်ဝီလၢလုၢ်လၢၤသကဲၣ်ပဝးတခါအံၤအဖိခိၣ်မ့ၢ်မနုၤတဖၣ်လဲၣ်

